

РЕЦЕНЗИЯ

на

конкурс за заемане на академична длъжност „доцент”

шифър 05.06.10 /социална психология/, обявен от

ВСУ „Черноризец Храбър”, ДВ, бр. 38/21.05.10 год.

Рецензент: проф.д.пс.н. Людмил Георгиев

На обявения конкурс за получаване на академичната длъжност „доцент” по социална психология, шифър 05.06.10 за нуждите на ВСУ „Черноризец Храбър”, се е явил един-единствен кандидат – гл. ас. д-р Даниела Карагяурова. Публикациите, които кандидатката е представила за участие, са – монография, учебно помагало, студия и пет статии и доклади от участия в научни конференции. Необходимо е да подчертая, че всички те са публикувани след като кандидатката е получила образователната и научна степен „Доктор”. Освен това, във всички етапи на конкурса е спазена законовата процедура, което ми позволява да премина към същностната част на рецензията.

Безспорно е, че сред приложените за рецензиране публикации, с най-голяма научна стойност е монографията „Просоциалното поведение като междуличностно отношение”. Представената за рецензиране монографична разработка е посветена на колкото традиционна, толкова и съвременна социално-психологическа проблематика. Нещо повече – различните аспекти на просоциалното поведение винаги ще бъдат актуални както в изследователски план, така и в полето на социалната и житейска действителност. В този смисъл, сигурен съм, че монографията на Даниела Карагяурова ще предизвика сериозен читателски интерес, не само сред колегите от

университетските среди, но и в по-широката публика, не чак дотам изкушена от безкрайните дебери на психологическото познание.

Веднага трябва да подчертая, че в случая с рецензията текст, не само проблемната област, но и начина на нейното излагане, прави неговото четене изключително приятно и полезно занимание. Безспорно е, че авторката е съумяла да направи дълбок научен разрез на изследваната от нея важна част от социално-психологическото знание. Забележителното тук е, че Даниела Карагяурова се позовава на четиристотин и двадесет и четири литературни източника, от които тридесет и два на български и руски, и триста деветдесет и два на английски езици. С други думи, спокойно може да се каже, че авторката ни представя почти всичко възможно в изследването на просоциалното поведение в историята и в съвременната западна социална психология, което определено е твърде сериозно научно постижение.

Освен това, прави изключително приятно впечатление фактът, че Даниела Карагяурова педантично, но и в рамките на предварително очертана логична рамка, представя както наложените се в социалната психология подходи и интерпретации на проблемната област, така и собствената си позиция. За това се изисква човек да има както богата обща и теоретична, така и конкретно-изследователска психологическа култура, каквито авторката безспорно притежава. Този аспект на представената за рецензиране монографична разработка също така заслужава сериозно внимание, защото съвсем ясно очертава нейните достойнства.

Наред с всичко казано дотук, бих искал да обърна внимание и на едно обстоятелство, което е твърде важно по отношение както на

художествен, така и на научен текст – способността на автора да пише, да умее интересно и увлекателно да излага онова, което е научил и мислил, независимо от по-строгите и понякога сковаваци рамки на научното писане. С удоволствие искам да подчертая, че Даниела Карагяурова притежава това качество, писането, нещо, което не се учи в Университета – него или го имаш, или го нямаш. Подчертавам този факт, защото той също така е част от безспорните достойнства не само на рецензираната монография, но и на цялостното ѝ научно творчество.

Следващата по значимост публикация на д-р Даниела Карагяурова е учебното помагало: „Приложна психология и социална практика”. Макар и заявената цел е да подпомогне учебния процес на магистрантите от програмата „Приложна психология” към ВСУ „Черноризец Храбър”, смятам, че този текст може да бъде и успешен практически наръчник за консултативната работа на социалния психолог в определени социални групи. Основание за тази моя оценка ми дава съдържанието на представения в последния раздел проблемно-ориентиран модел на работа, чиито възможности не се свеждат само до подготовката на студентите, но очертават и реалните параметри на социално-психологическата консултация в малките социални групи.

Все в тази посока е ориентирана и студията „Понятие за помощ в социалните дейности”, в която са представени и теоретично обобщени три двойки елементи на една възможна класификация на помощта в аспекта на проблема за социалните дейности.

От другите статии и доклади, представени за рецензиране, бих искал с две думи да обърна внимание на статията: „Териториалността и нейните измерения от социално-психологическа гледна точка”. Изхождайки от модерните теоретични концепции за личното

пространство, за четирите типа територии и тази за видовете териториалност, д-р Даниела Карагяурова обръща внимание на значението на първичната, вторичната и публичната териториалност и свързаните с тях специфични изменения в поведението на хората.

Уважаеми колеги, винаги, независимо от измененията в различните законодателни процедури за получаването на съответните научни степени и звания, се обръща внимание върху степента на съвпадение на самооценката на кандидата и оценката на рецензента за научните приноси в съответната продукция. Бих искал да подчертая, че в случая е налице такова съвпадение – гл. ас. д-р Даниела Карагяурова съвсем прецизно и коректно е представила в справката своята представа за научните приноси в нейното творчество, която отговаря напълно на постиженията ѝ в представените за рецензиране научни публикации.

В заключение, имайки предвид безспорните научни качества на д-р Даниела Карагяурова, а също така и нейната преподавателска дейност, правещи я една от най-уважаваните преподаватели в специалност „Психология” към ВСУ „Черноризец Храбър”, убедено препоръчвам да ѝ бъде дадена научната длъжност „Доцент” по социална психология – шифър 05.06.10. Нещо повече – считам, че това ще бъде едно, макар и малко закъсняло, признание за научните и преподавателските качества на гл. ас. д-р Даниела Карагяурова.

03.04.2011

София

Рецензент:

/проф.д.пс.н. Людмил Георгиев/